

عنوان مقاله:

بنیادهای ژئوپلیتیکی رژیم حقوقی خزر و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران: تاثیرات و پیامدها

محل انتشار:

فصلنامه روابط خارجی، دوره 14، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسندگان:

هادی اعظمی - دانشیار جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، مشهد، ایران

سیدمحمدحسین حسینی - دانشجوی دکتری روابط بین الملل دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، تهران، ایران

وحید صادقی - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، مشهد، ایران.

خلاصه مقاله:

منطقه خزر با توجه به موقعیت ویژه خود تحت تاثیر کنش سیاسی بازیگران ساحلی و فرامنطقه ای بوده است. ژئوپلیتیک این منطقه و بنیادهای اثربخش آن متقابلاً رفتار بازیگران را جهت و معنا می دهد. درهمنندگی سه مقوله جغرافیا، سیاست و قدرت و اشکال رفتاری برآمده از آن موجب خلق این پرمسلمان شده است که بنیادهای ژئوپلیتیکی رژیم حقوقی خزر چه تاثیری بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران دارد؟ افزون بر این، بایستگی تاثیرگذاری فاکتورهای ژئوپلیتیک، می تواند پیامدهایی برای ج.ا. ایران به همراه داشته باشد که این پژوهش در جستجوی این حقیقت است. نویسه پیش رو ماهیتی توصیفی/تحلیلی و شالوده ای اسنادی/کتابخانه ای با کاربست نظری بنیادها و عوامل ژئوپلیتیکی پی ریخته شده است. برونداد پژوهش نشان داد که ژئوپلیتیک و بنیادهای آن ضمن خلق الگوی رفتاری «فرصت» برای جمهوری اسلامی ایران، الگوی رفتاری «نامنی» را برای این کشور فراهم کرده است. به سخن دقیق تر، ژئوپلیتیک رژیم حقوقی خزر و بنیاد های آن علی رغم خلق برخی فرصت ها برای جمهوری اسلامی ایران، امنیت ملی این بازیگر ساحلی را در زمینه موقعیت جغرافیایی و فضای سرزمینی خزر در بستر تحولات تاریخی و تمدنی، خصوصیات و ماهیت طبیعی منطقه ساحلی، قلمروها و دسترسی دریایی و گستره سرزمینی کشور دریایی، تحت الشعاع قرار داده و با چالش مواجه ساخته است.

کلمات کلیدی:

بنیادهای ژئوپلیتیکی، امنیت ملی، رژیم حقوقی، خزر، جمهوری اسلامی ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1600027>

